

Fan platformasi		
Fanning to'liq nomi: FAYANS BUYUMLAR SANOATIDA XOM ASHYOLAR		
Fan kodi: FBSX3504	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 4	davomiyligi: 5 semestr
Kafedra: "Silikat materiallar va nodir, kamyob metallar texnologiyasi"		
Fan qaysi yo'nalishlar talabalari uchun: 60710100- Kimyoviy texnologiya (chinni –fayans)		
Fan ma'ruza o'qituvchilari: Alimdjanova D.I., Matkarimov Z.T.		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 1 2 0 soat	Email: zaynobiddin1986@gmail.com	
Fan seminar mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari) Alimdjanova D.I., Matkarimov Z.T.		
Prerekvizitlar: Tanlov fan. Talabalarda fanga oid nazariy bilimlar va laboratoriya ishlari bo'yicha tushunchalar bo'lishi lozim.		
<p>Fanning qisqacha bayoni: Fayans buyumlar sanoatida xom ashyolar fani istiqbolli, arzon mahalliy xom ashyolar asosida fayans buyumlar sanoatida xom ashyolar olish usullari, fayans massalarini tayyorlashning zamonaviy usullari va uskunalari, fayans buyumlarini xom ashyolarini quritish va kuydirish jarayoni, fayans buyumlarini sirlash va bezash jarayonlari, fayans hosil bo'lishining fizik- kimyoviy asoslarini o'rganish texnologik sharoitni to'g'ri tanlash haqidagi tasavvurlarini shakllantirish va rivojlantirish, o'zining fikr-mulohaza, xulosalarini asosli tarzda aniq bayon etishga o'rgatish hamda egallangan bilimlar bo'yicha, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdir. Talabalarni tabiiy, sun'iy va sintetik xom ashyo manbalari, va ularni qayta ishlashga tayyorlash usullari tahlil qilishga o'rgatishdan iborat.</p>		

Fanning maqsadi: talabalarga korxonada va tashkilotlarda mutaxassis sifatida faoliyat olib borishda amaliy ko'nikmalarini ishlab chiqish uchun nazariy va amaliy asos beradi va chinni buyumlar ishlab chiqarish texnologiyasi va usullari bilan tanishtirishdir.

Ma'ruza mashg'ulotlari: Ma'ruza mashg'ulotlari nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar orqali, texnik va texnologik jarayonlarni kimyoviy qonuniyatlariga nisbatan uslubiy va ilmiy yondoshuv hamda ilmiy dunyoqarashni shakllantirishdan iborat. Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg'ulotlar: Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor – o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar, masalalar to'plami ishlab chiqiladi. Unda talabalarga asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha amaliy masala va misollar yechish uslubi va mustaqil yechish uchun masalalar keltiriladi. Amaliy mashg'ulotlarni o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, tarqatma materiallar, elektron materiallardan foydalaniladi. Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi.

Laboratoriya mashg'ulotlari: Laboratoriya mashg'ulotlari talabalarning nazariy va amaliy mashg'ulotlarda olgan bilimlarini (asosiy kimyoviy qonuniyatlarni) tajribada tekshirib amaliy ko'nikmalar va malaka hosil qilishga qaratilgan. Laboratoriya mashg'ulotlari kafedraga birlashtirilgan maxsus jihozlangan xonalarda olib boriladi.

Mustaqil ta'lim: Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan ishlanmalar, referatlar tayyorlanadi.

№	Fan mavzulari	ma'ruza	amaliy	laboratoriya	Mustaqil ta'lim
Fayans buyumlar sanoatida xom ashyolar					
1.	Fanga kirish	2			6

1.1.	Nam material tarkibini quruq moddaga qayta hisoblash		4		
2	Fayans buyumlari ishlab chiqarishda qo'llaniladigan tuproqsimon xom ashyo materiallari	2			6
2.1	Modda kimyoviy tarkibini molekulyar tarkibga qayta hisoblash		4		
3	Tuproqsimon xom ashyo materiallarining xossalari	2			6
3.1	Fayans xom ashyo materiallarining rasional tarkibini hisoblash		4		
4	Tuproqsimon xom ashyo materiallarining asosiy konlari	2			6
4.1	Massaning shixta tarkibini uning rasional tarkibi asosida hisoblash		4		
5	Tuproqsimon materiallarni boyitish	2			6
5.1	Fayansning kislotalik koeffisientini hisoblash		4		
6	Fayans buyumlari ishlab chiqarishda suyuqlanib ketadigan xom ashyo materiallari	2			6
6.1	Fayans massasining kimyoviy tarkibi asosida uning shixta tarkibini hisoblash		4		
7	Fayans buyumlari ishlab chiqarishda massani shirasizlantiruvchi xom ashyo materiallari	2			
8	Fayans buyumlari ishlab chiqarishda toshsimon xom ashyo materiallarini boyitish	2			6
9	Fayans buyumlari ishlab chiqarishda noanaviy xom ashyo materiallari	2			6
10	Xom ashyo materiallarini qabul qilib olish, omborga joylash va saqlash	2			6
11	Tuproqsimon xom ashyo materiallarini tayyorlash	2			6
12	Toshsimon xom ashyo materiallarini tayyorlash	2			6
	Jami:	24	24		72

Asosiy adabiyotlar

1. Алимжонова Ж.И. Чинни ва фаянс буюмлар технологияси. Ўқув қўлланма. Тошкент: ТКТИ, 2005.-126 б.

2. Alimjonova J.I., Ismatov A.A. Silikat va qiyin eruvchi nometall materiallar fizik kimyosi. Darslik. Toshkent: O'qituvchi. 2009. -341 b.

3. Yusupova M.N., Ismatov A.A. Keramika va olovbardosh materiallar texnologiyasi. Toshkent: 2011. Fan va texnologiya.- 395 b.

4. Ismatov A.A. Silikat va qiyin eriydigan nometall materiallar texnologiyasi. –Toshkent: Fan va texnologiya, 2006. -584 b.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Мороз И.И., Комская М.С., Олейникова Л.Л., Справочник по фарфоро-фаянсовой промышленности. Том 2. Легкая индустрия, 1980. с.349.

2. Артамонова М.И., Рабухин А.И., Савельев В.Г. Практикум по общей технологии силикатов. М., Стройиздат, 1996.

Internet saytlari

1. www.texhologiy.ru.

2. www.ziyonet.uz.

3. www.bilimdon.uz.

4. www.ref.uz.

5. www.omgtu.ru.

6. www.dpo-msu.ru

Kontakt soatlari*: mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murojaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Seshanba	14.00 – 16.00	MU-325
2.	Shanba	10.00 – 12.00	MU-319